

Saistošo noteikumu Nr. ____
“Par grozījumiem Tukuma novada domes 2023. gada 28. septembra saistošajos noteikumos
Nr. 18 “Par sociālo darbu un sociālajiem pakalpojumiem Tukuma novada pašvaldībā””
paskaidrojuma raksts

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	Saistošie noteikumi nepieciešami, lai precizētu pabalsta piešķiršanas mērķi sociālā darba ietvaros noslēgtās vienošanās starp sociālo darbinieku un ģimeni (personu) uzdevumu īstenošanai. Ņemot vērā, ka minētajā vienošanās ietvertie uzdevumi katrai personai tiek noteikti individuāli, nepieciešamība pēc šī pabalsta ir individuāla, tāpēc nav definētas konkrētas izmaksas, kuras ar šī pabalsta palīdzību var segt. Pabalsta nepieciešamību un apmēru izvērtē sociālais darbinieks, taču praksē ir novērojams, ka pabalsts tiek izmaksāts tādu izdevumu segšanai, kam jau ir paredzēts cits atbalsta veids. Līdz ar to teorētiski veidojas iespēja personai saņemt atbalstu divos vai vairākos veidos vieniem un tiem pašiem izdevumiem. Līdz ar to ir jāierobežo pabalsta piešķiršanas mērķis, nosakot, ka izmaksas, kuru segšanai paredzēts cits atbalsta veids, ir jāsedz atbilstoši normatīvajos aktos attiecīgajam atbalsta veidam paredzētajā kārtībā un apjomā. Saistošajos noteikumos ietverta tiesību norma, kura izskaidro “sociālās rehabilitācijas pakalpojuma” terminu šo noteikumu izpratnē. Ar saistošajiem noteikumiem tiek precizēts, kuriem sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem paredzēts pašvaldības atbalsts, kā arī sociālās rehabilitācijas pakalpojuma, kurš ietverts izglītības iestādes izstrādātā individuālās izglītības programmas apguves plānā, saņemšanas kārtība. Saistošie noteikumi paredz izmaiņas aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanā, nosakot, ka aprūpes mājās pakalpojumu bērniem sniedz Tukuma novada sociālais dienests. Vienlaikus ar saistošajiem noteikumiem tiek veiktas izmaiņas aprūpes mājās pakalpojuma samaksā. Esošais tiesiskais regulējums paredz, ka Tukuma novada iedzīvotājiem Tukuma novada pašvaldība nodrošina aprūpi mājās pakalpojuma veidā vai pabalsta veidā. Ja aprūpe mājās tiek nodrošināta pabalsta veidā, tad personas ienākumi netiek vērtēti. Savukārt, ja aprūpe mājās tiek nodrošināta ar pakalpojumu, tiek vērtēti personas ienākumi un aprēķināta pakalpojuma samaksa, ja personas ienākumi pārsniedz 75 % no valstī noteiktās mēnešalgas (t.i., 465,00 <i>euro</i>). No 2024. gada 1. janvāra minimālā mēnešalga būs 700 <i>euro</i> mēnesī, līdz ar to ienākuma līmenis, kurš noteikts aprūpes mājās pakalpojuma samaksā, palielināsies (525 <i>euro</i>). Ar 2024. gadu ir gaidāms arī pakalpojuma sadārdzinājums. Visu minēto faktoru kopums rada situāciju, ka pašvaldība esošā šim mērķim paredzētā budžeta ietvaros šo pakalpojumu nodrošināt nespēs. Lai nodrošinātu aprūpes mājās pakalpojuma pieejamību iedzīvotājiem, ir jāpārskata esošā pakalpojuma samaksas kārtība un jāizvērtē iespēja personai uzņemties lielāku līdzatbildību pakalpojuma izmaksu segšanā, nodrošinot, ka pašvaldība pakalpojuma izmaksu segšanā iesistās tad, ja pakalpojuma samaksa skar maznodrošināto personu grupu (2024. gadā ienākuma līmenis nepārsniedz 549 <i>euro</i> mēnesī), nepakļaujot to riskam citu pamatvajadzību apmierināšanai. Saistošie noteikumi noteic, ka pabalstu aprūpes pakalpojuma nodrošināšanai nepiešķir par aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanu

	bērnām. Saistošie noteikumi paredz ierobežot to personu loku, kuri kā apgādnieki personai, kura saņem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, saņem pašvaldības līdzfinansējumu līdz 400 <i>euro</i> apmērā. Ar saistošajiem noteikumiem tiek noteikts, ka minētais līdzfinansējums tiek sniegts tikai tad, ja personas dzīvesvietas adrese vismaz gadu ir bijusi deklarēta Tukuma novada pašvaldības administratīvajā teritorijā.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	Saistošo noteikumu izdošana būtisku ietekmi uz budžetu neradīs.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	Sociālo pakalpojumu mērķis ir veicināt iedzīvotāju sociālo funkcionēšanu, līdz ar to neparedz ietekmi uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi, ietekmi uz konkurenci.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	Saistošo noteikumu ieviešanai būs nepieciešamas administratīvas izmaiņas saistībā ar aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanu bērniem, kuru sniegs Tukuma novada sociālais dienests. Nepieciešamās administratīvās procedūras ir veicamas, iekšēji deleģējot kādai no Tukuma novada sociālā dienesta struktūrvienībām aprūpes mājās pakalpojumu administrēšanu sniegšanu bērniem, neparedzot tam papildu izmaksas. Pakalpojumu nepieciešams reģistrēt Sociālo pakalpojumu sniegšanas reģistrā.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošo noteikumu ieviešanai būs nepieciešamas administratīvas izmaiņas saistībā ar aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanu bērniem, kuru sniegs Tukuma novada sociālais dienests. Būs nepieciešams noteikt aprūpes pakalpojuma nodrošināšanā iesaistītos darbiniekus. Plānots, ka pakalpojumu administrēšana tiks nodrošināta esošo darba resursu ietvaros un aprūpe nodrošināta, slēdzot uzņēmuma līgumu ar bērna likumiskā pārstāvja izvēlētu aprūpētāju. Saistošajos noteikumos precizēto pabalstu un pakalpojumu samaksas kārtības ieviešana ietekmi uz cilvēkresursiem un pašvaldības funkcijām neradīs.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu izpilde attiecībā uz pabalstiem vai pakalpojumu samaksu neatšķiras no aktuālo Tukuma novada domes 2023. gada 28. septembra saistošo noteikumu Nr. 18 "Par sociālo darbu un sociālajiem pakalpojumiem Tukuma novada pašvaldībā" izpildes. Attiecībā uz aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanu bērniem plānots, ka pakalpojumu administrēšanu nodrošinās Tukuma novada sociālais dienests esošo darba resursu ietvaros, aprūpi nodrošinot, slēdzot uzņēmuma līgumu ar bērna likumiskā pārstāvja izvēlētu aprūpētāju.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Precizējot pabalstu izmaksas nosacījumus un mainot aprūpes mājās pakalpojuma samaksas kārtību, personām tiks radīta iespēja saņemt sociālos pakalpojumus un maznodrošinātām personām nodrošināts pašvaldības atbalsts pakalpojumu izmaksu segšanā. Atstājot esošo aprūpes mājās pakalpojuma samaksu, tas radītu būtisku ietekmi uz pašvaldības

	budžetu, kas savukārt var radīt risku, ka pašvaldībai būtu jāatsakās no kādas citas, ne mazāk svarīgas, pašvaldības brīvās iniciatīvas. Plānotā aprūpes mājās pakalpojuma samaksas kārtība finansiāli ietekmēs pakalpojuma saņēmējus, taču ietekme ir saprātīga un pamatota, tā nerada risku pamatvajadzību nodrošināšanai un rada ieguvumu visai sabiedrībai kopumā.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	Saistošo noteikumu projekts ar Tukuma novada domes Sociālo un veselības jautājumu komitejas 2023. gada 16. novembra lēmumu Nr. TND/1-7.1/23/7 (prot. Nr. 11, 3. §) nodots sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, publicējot Tukuma novada pašvaldības tīmekļvietnē www.tukums.lv. Viedokļa izteikšanas termiņš noteikts divas nedēļas no publikācijas dienas.

Komitejas priekšsēdētāja

(personiskais paraksts)

D. Lebeda



TUKUMA NOVADA DOME

SOCIĀLO UN VESELĪBAS JAUTĀJUMU KOMITEJA

IZDOTI
ar Tukuma novada domes __.12.2023.
lēmumu Nr. __ (prot. Nr. __, __. §)

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

Tukumā

2023. gada __. decembrī

Nr. __
(prot. Nr. __, __. §)

“Par grozījumiem Tukuma novada domes 2023. gada 28 septembra saistošajos noteikumos Nr. 18 “Par sociālo darbu un sociālajiem pakalpojumiem Tukuma novada pašvaldībā””

Izdoti saskaņā ar Pašvaldību likuma 44. panta otro daļu, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta trešo daļu, Invaliditātes likuma 12. panta sesto divi prim daļu

Izdarīt Tukuma novada domes 2023. gada 28. septembra saistošajos noteikumos Nr. 18 “Par sociālo darbu un sociālajiem pakalpojumiem Tukuma novada pašvaldībā” šādus grozījumus:

1. Papildināt 7. punktu ar teikumu šādā redakcijā:

“Pabalsts netiek piešķirts, lai segtu veselības izdevumus un citus izdevumus, kuru segšanai materiāls atbalsts tiek sniegts sociālās palīdzības vai citu pašvaldības sniegto materiālo atbalstu ietvaros.”

2. Izteikt 8. punktu šādā redakcijā:

“8. Sociālās rehabilitācijas pakalpojums šo noteikumu izpratnē ir pasākumu kopums, kurš iekļauts sociālā darba ietvaros noslēgtajā vienošanās starp sociālo darbinieku un ģimeni (personu), individuālās sociālās rehabilitācijas vai atbalsta plānā vai Individuālās izglītības programmas apguves plānā un vērsts uz sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai nodrošinātu sociālā statusa atgūšanu, iekļaušanos sabiedrībā, izglītības un darba prasmju apguvi. Tukuma novada pašvaldības nodrošinātos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus par pašvaldības budžeta līdzekļiem ir tiesības saņemt:

8.1. bērnam ar invaliditāti, ja sociālās rehabilitācijas pakalpojums piešķirts, pamatojoties uz Tukuma novada sociālā dienesta lēmumu;

8.2. bērna ar invaliditāti ģimenes (mājsaimniecības) locekļiem, kuri dzīvo vienā mājsaimniecībā ar bērnu, kurš atbilst saistošo noteikumu 8.1. apakšpunkta nosacījumiem;

8.3. bērnam, kuram sociālās rehabilitācijas pakalpojums ietverts Tukuma novada pašvaldības izglītības iestādes izstrādātā Individuālās izglītības programmas apguves plānā;

8.4. ja pakalpojums nepieciešams sociālā darba ietvaros (saistošo noteikumu 6. punkts).”

3. Izteikt 12. un 13. punktu šādā redakcijā:

“12. Saistošo noteikumu 11. punktā noteiktajā gadījumā izglītības iestāde iesniedz Tukuma novada Izglītības pārvaldes Izglītības atbalsta centram (turpmāk – Izglītības pārvalde) Individuālās izglītības programmas apguves plānu, sniedzot informāciju par pakalpojumiem vai speciālistu konsultācijām, kuras nespēj nodrošināt. Izglītības pārvalde desmit darba dienu laikā no minēto

dokumentu saņemšanas sasauc starpinstitucionālu sadarbības grupu, kura organizē Individuālās izglītības programmas apguves plānā ietverto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanu pašvaldībā (turpmāk – sadarbības grupa). Sadarbības grupa uz sēdi var pieaicināt attiecīgās izglītības iestādes pārstāvi. Sadarbības grupā iekļauj vismaz vienu Tukuma novada sociālā dienesta pārstāvi, kā arī citu institūciju pārstāvi vai speciālistu, kam ir nozīme attiecīgā sociālā pakalpojuma piešķiršanā.

13. Sadarbības grupa individuāli izvērtē nepieciešamā sociālās rehabilitācijas pakalpojuma pieejamību, kā arī iespēju sniegt pakalpojumu pie personas izvēlēta pakalpojuma sniedzēja un vienojas par sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanu pie attiecīgā noteikumu 9. punktā noteiktā pakalpojuma sniedzēja. Saskaņā ar sadarbības grupas vienošanos Izglītības pārvalde informē izglītības iestādi par Individuālās izglītības programmas apguves plānā ietverto pakalpojumu saņemšanu pie attiecīgā pakalpojuma sniedzēja.”

4. Papildināt ar 34.¹ un 34.² punktu šādā redakcijā:

“34.¹ Aprūpes mājās pakalpojumu bērniem ar invaliditāti līdz 18 gadu vecumam, kā arī personām ar I vai II grupas invaliditāti līdz 24 gadu vecumam, kurām ir izsniegts Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību vai šāds atzinums ir bijis izsniegts, sasniedzot 18 gadu vecumu (turpmāk – Bērns), sniedz Tukuma novada sociālais dienests, slēdzot uzņēmuma līgumu ar Bērna likumiskā pārstāvja izvēlētu aprūpētāju – rīcībspējīgu fizisku personu, kurai ir iemaņas Bērna aprūpē, uzraudzībā un kura nedzīvo vienā mājāsaimniecībā ar Bērnu, – nosakot, ka pakalpojuma samaksa tiek aprēķināta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumos noteikto minimālās stundas tarifa likmes aprēķinu.

34.² Aprūpes mājās pakalpojuma maksa Bērnam ir noteikta Tukuma novada sociālā dienesta sniegto maksas pakalpojumu cenrādī. Aprūpes mājās pakalpojums Bērnam līdz 240 stundām mēnesī tiek segts no pašvaldības budžeta līdzekļiem.”

5. Izteikt 35., 36., 37. un 38. punktu šādā redakcijā:

“35. Pilngadīgām personām, izņemot 34.¹ punktā minētajām, aprūpes mājās pakalpojumu sniedz pakalpojuma sniedzējs, ar kuru Tukuma novada sociālais dienests noslēdzis līgumu par aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanu. Pamatojoties uz Tukuma novada sociālā dienesta lēmumu par aprūpes mājās piešķiršanu, persona vai viņas likumiskais pārstāvis slēdz līgumu ar aprūpes mājās pakalpojuma sniedzēju par veicamajiem uzdevumiem, pakalpojuma sniegšanas un samaksas kārtību. Pilngadīgām personām maksa par aprūpes mājās pakalpojumu ir vienāda ar faktisko pakalpojuma maksu, kuru pakalpojuma sniedzējs noteicis līgumā ar Tukuma novada sociālo dienestu.

36. Piemērojot samaksu par aprūpes mājās pakalpojumu Tukuma novada administratīvajā teritorijā deklarētai pilngadīgai personai (izņemot personām, kurām pakalpojums tiek nodrošināts Eiropas struktūrfonda ietvaros), nodrošina, ka pēc šā pakalpojuma samaksas personas rīcībā esošie naudas līdzekļi nedrīkst būt mazāki par Tukuma novada pašvaldības noteikto maznodrošinātas mājāsaimniecības sliekšni pirmajai personai mājāsaimniecībā. Ja, piemērojot minēto aprēķinu, persona nespēj vai spēj daļēji segt maksu par aprūpes mājās pakalpojumu, Tukuma novada sociālais dienests no pašvaldības budžeta šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem sedz maksu par aprūpes mājās pakalpojumu vai starpību starp personas samaksu par aprūpes mājās pakalpojumu un pakalpojuma maksu.

37. Ja Tukuma novada administratīvajā teritorijā deklarēta pilngadīga persona dzīvo mājāsaimniecībā, kurai piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas mājāsaimniecības statuss, un vēlas patstāvīgi organizēt un nodrošināt sev aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanu ar vēlamo aprūpētāju,

pašvaldība pabalsta formā piešķir un izmaksā līdzmaksājumu aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai atbilstoši personai nepieciešamajam aprūpes mājās pakalpojuma intensitātes līmenim.

38. Pabalsta apmērs, ja persona patstāvīgi organizē un nodrošina aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanu ar sev vēlamu aprūpētāju, ir:

38.1. pirmais līmenis – 44,00 *euro* mēnesī;

38.2. otrais līmenis – 67,00 *euro* mēnesī;

38.3. trešais līmenis – 90,00 *euro* mēnesī.

Pabalstu izmaksā kārtējā mēnesī par iepriekšējo mēnesi.”

6. Papildināt 56. punktu ar tekstu:

“..., ja personai (pakalpojuma saņēmējam) vismaz vienu gadu līdz pakalpojuma pieprasīšanas dienai deklarētā dzīvesvieta ir bijusi Tukuma novada pašvaldības teritorijā.”

7. Noteikumi stājas spēkā 2024 .gada 1. janvārī.

Komitejas priekšsēdētāja

(personiskais paraksts)

D. Lebeda

Viedokļa iesniegšana

Aicinām viedokļus par saistošo noteikumu “Par grozījumiem Tukuma novada domes 2023. gada 28. septembra saistošajos noteikumos Nr. 18 “Par sociālo darbu un sociālajiem pakalpojumiem Tukuma novada pašvaldībā”” projektu iesniegt līdz 2023. gada 1. decembra plkst. 16.00, nosūtot tos uz e-pasta adresi saistosie@tukums.lv ar norādi “SN – sociālā palīdzība”. Pēc norādītā termiņa saņemtie viedokļi netiks izskatīti!